

Dosarul nr. 2ra-1226/2021

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul central (jud. Al. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Stănilă, Gh. Liulca, O. Mironov)

ÎNCHEIERE

22 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Volcovnițchi împotriva lui Dmitrii Untu cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 01 martie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Dmitrii Untu, a fost casată hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătoriei Bălți, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 21 octombrie 2019 Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dmitrii Untu cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în anul 2006 Dmitrii Untu s-a adresat cu cerere de a-i împrumuta suma de 4700 de dolari SUA pentru procurarea automobilului de model Ford transit, motivînd că intenționează să plece în Ucraina împreună cu familia și are nevoie de o mașină. Astfel, pârâtul s-a obligat să restituie împrumutul peste 1 an și 6 luni, spunându-i că vrea să vîndă apartamentul, propunându-i să încheie contractual de vânzare-cumpărare a apartamentului pe numele reclamantului în calitate de garanție a restituirii împrumutului și dacă nu va găsi un alt cumpărător, apartamentul va rămîne în proprietatea sa.

Astfel, între el – Volcovnițchi Valeriu și Dmitrii Untu a avut loc tranzacția de vânzare-cumpărare a apartamentului amplasat în mun. xxxxx.

La fel, a menționat că pînă în 2008 pârâtul nu a restituit suma împrumutului și reieșind din faptul că în acea perioadă avea nevoie de acești bani a decis de a vinde apartamentul menționat și a pleca peste hotarele țării, ceea ce a și făcut, careva pretenții din partea pârâtului nu au parvenit.

Ulterior, în anul 2013 a primit o citație de la instanța de judecată pe faptul că Dmitrii Untu s-a adresat cu acțiune privind declararea nulității contractului de

vânzare-cumpărare. Astfel, în cadrul aceluși litigiu, pârâtul a recunoscut existența tranzacției de împrumut în mărime de 4700 de dolari SUA.

Drept urmare, prin hotărârea Judecătorei Bălți din 22 iunie 2016 acțiunea lui Dmitrii Untu a fost admisă, iar contractul de vânzare-cumpărare nr.1789 din 30 mai 2006 a fost recunoscut nul, aceasta fiind menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2017.

Reclamantul a menționat că, după pronunțarea hotărârii părțile au revenit la situația inițială, în timp ce pârâtul nu și-a onorat obligațiile față de el și nu i-a returnat banii.

A solicitat reclamantul încasarea din contul lui Dmitrii Untu a sumei împrumutului în mărime de 4700 de dolari SUA.

Prin hotărârea din 03 iulie 2020 a Judecătorei Bălți, sediul central a fost admisă acțiunea depusă de Valeriu Volcovnițchi. A fost încasată de la Dmitrii Untu în beneficiul lui Valeriu Volcovnițchi suma de 4700 de dolari SUA, conform cursului BNM la momentul executării și cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 2474,11 lei și de asistență juridică în sumă de 5000 de lei.

La 03 iulie 2020 Dmitrii Untu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 01 martie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Dmitrii Untu, a fost casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

În susținerea soluției date, instanța de apel a aplicat prevederile art. 7, 219 Codul civil, în redacția legii până la 01 martie 2019, și a conchis că prin hotărârea Judecătorei Bălți din 22 iunie 2016 a fost admisă acțiunea depusă de Untu Ion și Untu Tamara împotriva lui Volcovnițchi Valeriu, Volcovnițcaia Rima, Sîrbu Gheorghe, Guțu Piotr, Guțu Ina, intervenienți accesorii Untu Dmitrii, Untu Vadim, privind declararea nulității actelor juridice. S-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare nr.1789 din 30.05.2006 a apartamentului xxxxx, încheiat între Untu Ion și Volcovnițchi Valeriu. S-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare nr.5208 din 29.03.2013 a apartamentului xxxxxx, încheiat între Volcovnițchi Valeriu, Volcovnițcaia Rima și Sîrbu Gheorghe. S-a recunoscut nul contractul de vânzare-cumpărare nr.12432 din 03.02.2015 a apartamentului xxxxx, încheiat între Sîrbu Gheorghe și Guțu Piotr. Totodată, prin hotărârea judecătorei Bălți din 22.06.2016, s-a dispus ca hotărâre să servească temei pentru radierea din Registrul bunurilor imobile a dreptului de proprietate înregistrat la 04.02.2015 pe numele lui Guțu Piotr și Guțu Ina, asupra apartamentului xxxxx, la fel și pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra apartamentului numit pe numele lui Untu Ion, Untu Tamara, Untu Dmitrii, Untu Vadim, (f.d.17).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 21 februarie 2017, apelul declarat de Sîrbu Gheorghe, Guțu Petru, Guțu Iana și avocatul Ciocanu Aliona în interesele lui Volcovnițchi Valeriu, a fost respins, fiind menținută hotărârea primei instanțe, (f.d.24).

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 30 august 2017 s-au considerat inadmisibile recursurile declarate de reprezentantul lui Volcovnițchi Valeriu, avocatul Aliona Ciocanu și a lui Gheorghe Sîrbu, (f.d.37).

În conformitate cu art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărîre judecătorească irevocabilă într-o cauză civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă cauza și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte cauze civile la care participă aceleași persoane.

Astfel, instanța de apel a stabilit că, prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 22 iunie 2016 s-a constatat că, Untu Ion și Volcovnițchi Valeriu, la încheierea contractului de vânzare-cumpărare nr.1789 din 30.05.2006 a apartamentului xxxxx, de fapt și-au exprimat consimțămîntul spre încheierea unui contract de gaj ca garantare a restituirii sumei de 4700 de dolari SUA, dar nu spre încheierea unui contract de vânzare-cumpărare (forma în care a fost îmbrăcat contractul nr. 1789); din acest motiv, Colegiul a anulat contractul și în temeiul art. 219 Cod civil a restabilit situația anterioară încheierii contractului, prin restabilirea dreptului de proprietate a familiei Untu asupra apartamentului nr. 8 din str. Bulgară 156/2, mun. Bălți.

În asemenea împrejurări, prin prisma declarării nulității contractului de vânzare-cumpărare, nu survine ca efect, în contextul art. 219 Cod civil, - restituirea împrumutului. Or, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

La 28 iunie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece prin contractul de vânzare-cumpărare, care a fost anulat și declarat fictiv a fost un contract de împrumut. Contractul de împrumut a fost încheiat sub forma unui contract de vânzare-cumpărare, un careva alt contract nu a fost încheiat. Suma de 4700 dolari SUA nu s-a notificat în careva formă, recipisă, decât în contractul de vânzare-cumpărare care a fost anulat. Or, acest contract de vânzare-cumpărare a constituit, de fapt o garanție a înțelegerii avute între părți și anume a împrumutului de 4700 de dolari SUA, pe cînd instanța de apel greșit a concluzionat că lipsesc probe în confirmarea contractului de împrumut pretins a fi încheiat între Valeriu Volcovnițchi și Dmitrii Untu.

A susținut că în prima instanță a fost cercetate probele și s-a stabilit că a fost transmisă suma de 4700 de dolari SUA anume la acel contract de vânzare-cumpărare în prezența notarului. Mai mult, Dmitrii Untu a recunoscut acțiunea, fapt confirmat prin înregistrarea audio.

La 14 iulie 2021, în adresa lui Dmitrii Untu a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Valeriu Volcovnițchi cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 151).

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care intimatul să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost recepționată de avocatul Oxana Melnic la 30 aprilie 2021 (f. d. 130).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 28 iunie 2021, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului declarat de Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența

probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Valeriu Volcovnițchi, reprezentat de avocatul Oxana Melnic se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru